

Тема 13. Електронні послуги і ЦНАП

Що ж таке електронна послуга та які її особливості?

Поняття електронної послуги (далі – е-послуга) визначено у Законі «Про електронні довірчі послуги» - це будь-яка послуга, що надається через інформаційно-телекомунікаційну систему.

У Концепції розвитку системи електронних послуг в Україні, затвердженій розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16.11.2016 № 918-р, про е-послуги сказано так: це «адміністративна та інша публічна послуга, що надається суб'єкту звернення в електронній формі за допомогою засобів інформаційних, телекомунікаційних, інформаційно-телекомунікаційних систем».

Тобто, у поняття е-послуг входять не лише адміністративні послуги, що надаються в електронній формі, а й інші е-послуги, які не належать до адміністративних. Зокрема, такими іншими е-послугами можуть бути онлайн-запис в е-чергу у дитячий садочок чи на прийом у ЦНАП, оплата комунальних платежів через онлайн-інструменти тощо.

У цій темі ми зосередимося на тематиці електронних адміністративних послуг, тобто адміністративних послуг, що надаються в електронній формі за допомогою засобів інформаційно-телекомунікаційних систем.

Електронні послуги можуть бути:

- повністю автоматизовані, у яких усі процеси виконуються в електронній формі, участь людини зовсім відсутня або мінімізована. У цій групі послуг виокремлюють ще автоматичні послуги, які не передбачають жодного контакту зі службовцем;
- частково автоматизовані, у яких частина процесів виконується в електронній формі, а частина – в «ручному режимі».

Розглядаючи поняття електронних адміністративних послуг необхідно розуміти, що вони володіють такими ж ознаками, що й «фізичні» адміністративні послуги. При цьому електронна форма надання адміністративних послуг має й певні особливості, пов'язані з віртуальним форматом їх надання. Зокрема:

- перевагою автоматичних електронних адміністративних послуг є можливість їх отримання у режимі 24/7, тобто, у будь-яку пору доби кожен з днів тижня. Для інших електронних адміністративних послуг характерною є можливість у такому ж режимі подачі документів або доступу до результатів надання послуг, у разі їхньої готовності;
- ефективні електронні адміністративні послуги мають повністю автоматизовані форми заяв, в яких у заявника може запитуватися менше інформації, ніж при фізичному зверненні за цими послугами (хоча у перспективі ця ситуація мала б вирівнятися), оскільки частина інформації про суб'єкта звернення уже перебуває у володінні держави і може бути «підтягнута» з реєстрів, баз даних чи інших інформаційних систем через застосування електронної взаємодії;

- на всіх етапах надання електронних адміністративних послуг має бути забезпечено надійний захист даних, захист приватності, безпеку онлайн-платежів при наданні платних адміністративних послуг, а також безпечний обмін даними між різними органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування. Питання кібербезпеки є надважливим.

Електронний підпис – необхідна складова для отримання електронних адміністративних послуг

Для отримання адміністративних послуг в е-формі заявник має отримати електронний підпис. Електронний підпис – це електронні дані, які забезпечують цілісність документів та ідентифікують особу і використовуються цією особою як підпис. Електронний підпис може бути простим (низький рівень довіри), удосконаленим (середній рівень довіри) і кваліфікованим (високий рівень довіри).

Саме та лише кваліфікований електронний підпис (далі - КЕП) прирівнюється до власноручного і є необхідним для отримання електронних адміністративних послуг без додаткових візитів у ЦНАП чи відповідні органи, які надають послуги. КЕП здійснює електронну ідентифікацію підписувача, виявляє порушення цілісності електронних даних та надає можливість підписати електронні документи. Документи з накладеним КЕП мають таку саму юридичну силу, як і підписані власноруч.

Варто наголосити, що для отримання окремих інших електронних неадміністративних послуг достатньо і такого засобу електронної ідентифікації як BankID тощо.

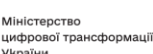
КЕП можна отримати у кваліфікованих надавачів електронних довірчих послуг. Для цього потрібно пройти ідентифікацію, надати паспортні дані та реєстраційний номер облікової картки платника податків, згенерувати особистий та відкритий ключі і отримати кваліфікований сертифікат електронного підпису. Повний перелік кваліфікованих надавачів електронних довірчих послуг за цим посиланням: <https://czo.gov.ua/ca-registry>.

Крім того надання кваліфікованих електронних довірчих послуг можливо через відокремлений пункт реєстрації - це представництво (філія, підрозділ, територіальний орган) надавача електронних довірчих послуг або юридична чи фізична особа, яка на підставі наказу надавача електронних довірчих послуг (його керівника) або договору, укладеного з ним, здійснює реєстрацію підписувачів з дотриманням вимог законодавства у сфері захисту інформації.

Таким чином, реєстрація користувачів може здійснюватися через ці відокремлені пункти реєстрації, які виконують свої функції як адміністратор реєстрації, що відповідає за перевірку документів, наданих заявниками, їх заяв про формування, блокування, поновлення та скасування кваліфікованих сертифікатів відкритих ключів.

Основними обов'язками адміністратора реєстрації є ідентифікація та автентифікація заявників; перевірка заяв про формування, блокування, поновлення та скасування кваліфікованих сертифікатів відкритих ключів; встановлення належності відкритого ключа та відповідного йому особистого ключа заявнику; ведення обліку користувачів.

Також у ЦНАП можливо інтегрувати інші послуги, зокрема щодо надання КЕП.

Термін дії кваліфікованих сертифікатів відкритих ключів КЕП становить до двох років з моменту їх формування. Цей строк встановлює відповідний кваліфікований надавач електронних довірчих послуг.

Мобільні оператори також надають послугу MobileID, яка передбачає обмін SIM-картки на картку з електронним підписом. Тобто, застосування MobileID дозволить отримувати е-послуги через мобільний телефон.

Перевірити достовірність кваліфікованого електронного підпису та підтвердити цілісність електронного документу, на який накладено такий підпис, можна на офіційному сайті Центрального засвідчувального органу: <https://czo.gov.ua/verify> або на Порталі Дія: <https://sign.diia.gov.ua/verify>.

Важлива порада:

1) необхідно забезпечувати конфіденційність та неможливість доступу інших осіб до особистого ключа. Зберігайте пароль до особистого ключа у таємниці. Це вимога Закону "Про електронні довірчі послуги";

2) захищений носій особистих ключів збереже особистий ключ та захистить записані на ньому дані від несанкціонованого доступу, від безпосереднього ознайомлення із значенням параметрів особистих ключів та їх копіювання.

Де і які електронні адміністративні послуги отримувати?

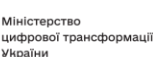
Можливість надання адміністративних послуг в електронній формі передбачена Законом «Про адміністративні послуги». Основним джерелом отримання електронних адміністративних послуг має стати Єдиний державний вебпортал електронних послуг «Портал Дія» (далі - Портал Дія): diia.gov.ua, а також інтегровані з ним інформаційні системи державних органів та органів місцевого самоврядування.

Портал Дія

На Порталі Дія функціонує кабінет громадянина. Через кабінет громадянина користувачі мають можливість отримати інформацію з національних електронних інформаційних ресурсів. Наразі реалізовано можливість отримання інформації про наявну у особи нерухомість, земельні ділянки, транспортні засоби, профіль виборця. Якщо людина зареєстрована як фізична особа-підприємець, то і ці відомості є доступними. Планується, що у подальшому у кабінеті громадянина цей перелік інформації про особу буде розширюватися.

Також на Порталі Дія передбачається можливість:

- офіційного електронного листування під час надання послуг, розгляду звернень та адміністративних справ;
- сплати адміністративного збору за надання адміністративних послуг, штрафів за адміністративні правопорушення, державного мита, інших платежів (уже реалізовано); здійснення розрахунків за інші публічні, зокрема житлово-комунальні, послуги;
- отримання результатів надання електронних послуг;
- проведення моніторингу та оцінки якості послуг, які надаються з використанням Порталу Дія, у ЦНАП або суб'єктами надання адмінпослуг тощо.

Окремо варто відзначити запуск мобільного застосунку Порталу Дія (Дія), де уже наявні ряд цифрових образів документів, які можуть надаватися особою на смартфоні через зазначений мобільний застосунок. Зокрема, в мобільному застосунку Дія доступні: посвідчення водія, свідоцтво про реєстрацію транспортного засобу, інформація щодо страхового полісу автомобіля, закордонний паспорт, паспорт громадянина України у формі картки, картка платника податків, довідка переселенця (ВПО), свідоцтво про народження вашої дитини, студентський квиток. Доступними є оплата штрафів за порушення Правил дорожнього руху та оплата боргів за виконавчими провадженнями. Також реалізована можливість ділитися копіями цифрових документів, перевірка дійсності цифрових документів іншої людини. Мобільний застосунок відображає ту інформацію, яка є у реєстрах. Уряд окремими постановами визначив, що е-паспорти у Дії є цифровими аналогами паперових документів.

Розглянемо окремі електронні адміністративні послуги, які уже є доступними на Порталі Дія.

Реєстрація фізичної особи-підприємця (ФОП), внесення змін до відомостей про ФОП, припинення підприємницької діяльності ФОП

З початку квітня 2020 року на Порталі Дія стали доступними послуги з реєстрації ФОП, зокрема, в електронному вигляді засобами Порталу Дія, фізична особа може подати заяву про реєстрацію підприємцем, внесення змін до відомостей про свій ФОП та про припинення діяльності ФОП. Також одночасно із заявою про державну реєстрацію можна обрати загальну чи спрощену систему оподаткування та подати заяву про реєстрацію платником податку на додану вартість (ПДВ).

Адміністратор ЦНАП може користуватися окремим інструментарієм цих е-послуг при їх наданні офлайн у ЦНАП, зокрема надавати заявникам тести на обрання КВЕД та системи оподаткування для допомоги при заповненні заяв на отримання зазначених послуг.

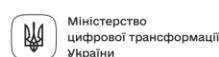
Щоб зареєструвати ФОП на Порталі Дія необхідно заповнити онлайн-форму заяви на реєстрацію ФОП: <https://diia.gov.ua/services/reystraciya-fop>. Після формування заява автоматично надсилається державному реєстратору за місцем реєстрації заявника або за місцем реєстрації, вказаним у довідці про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи. Заяви на перехід до спрощеної системи та реєстрації платником ПДВ будуть також автоматично надіслані до податкового органу за місцем реєстрації заявника або за місцем реєстрації, вказаним у довідці про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, для подальшої реєстрації.

Державна реєстрація внесення змін до відомостей про ФОП доступна за цією адресою: <https://diia.gov.ua/services/zminennya-danih-fop>. Зокрема, можна внести зміни до громадянства, видів економічної діяльності, контактної інформації ФОП.

Державна реєстрація припинення підприємницької діяльності ФОП тут: <https://diia.gov.ua/services/zakrittya-fop>.

Заповнення заяв на Порталі Дія займе до 10 хвилин.

Також на порталі доступні послуги з ТОВ (бета-тестування), а саме реєстрація ТОВ на підставі модельного статуту та перехід ТОВ на діяльність на модельному статуті, допомога по безробіттю та інші.

Інші послуги Порталу Дія:

Наразі на порталі доступно близько 30 послуг, які надаються через інформаційні системи інших органів виконавчої влади. Перелік електронних адміністративних послуг постійно розширюється, тому необхідно відстежувати останні тенденції і новації.

Комплексна послуга «Малятко»

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 № 691 «Про реалізацію експериментального проекту щодо створення сприятливих умов для реалізації прав дитини» у 2020 році розпочато надання у режимі офлайн комплексної послуги «Малятко», яка об'єднує послуги, пов'язані з народженням дитини. Вона передбачає можливість отримати під час державної реєстрації народження дитини та її походження ще вісім важливих та пов'язаних послуг.

Вказана послуга може надаватися у пологових будинках, ЦНАП, ДРАЦС.

Заява на комплексну послугу «Малятко» формується адміністратором послуги за допомогою програмного забезпечення Порталу Дія та після її підписання заявником реєструється у Державному реєстрі актів цивільного стану громадян.

Отож, як стати адміністратором комплексної послуги «Малятко»?

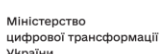
Насамперед для того, щоб стати адміністратором послуги «Малятко» суб'єкту розгляду звернень необхідно звернутися з заявою про надання доступу та переліком документів, визначеним Порядком надання/блокування доступу (підключення робочих місць) до Єдиного державного веб-порталу електронних послуг посадових осіб суб'єктів розгляду звернень, затвердженим наказом Мінцифри від 25 серпня 2020 року № 126, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 29 вересня 2020 року за № 951/35234 до державного підприємства «Дія», яке є технічним адміністратором Порталу Дія.

Крім цього, уповноваженому адміністратору ЦНАП потрібно пройти навчання та тестування, після чого йому буде надано доступ до Єдиного державного веб-порталу електронних послуг Портал Дія.

Для забезпечення навчання адміністраторів ЦНАП, які уповноважені здійснювати прийом заяв для отримання комплексної послуги «Малятко», Мінцифри підготувало, серед іншого, відеоінструкцію про роботу з інтерфейсом Порталу Дія, з якою можна ознайомитися за посиланням <https://thedigital.gov.ua/cnap>. Також слід ознайомитися із переліком уповноважених банків на території України, через які здійснюються соціальні виплати за посиланням: <https://mof.gov.ua/uk/upovnovazheni-banki-shhodo-obslugovuvannja-zarplatnih-proektiv> та переліком нормативно-правових актів, що додається.

Після проходження навчання уповноваженому адміністратору ЦНАП на електронну пошту прийде індивідуальне запрошення на онлайн тестування, після проходження якого буде надано доступ до надання послуги. Для здачі тесту необхідно набрати 100% правильних відповідей.

Через кілька днів після успішного проходження тесту уповноважений адміністратор ЦНАП отримає детальну інструкцію щодо реєстрації на Порталі Дія для надання послуги «Малятко».

З жовтня 2020 року послуга «Малюнок» надається також в електронному вигляді засобами Порталу Дія.

Веб-ресурси міністерств, інших центральних органів виконавчої влади

Надання окремих е-послуг було реалізовано через окремі портали та веб-ресурси міністерств, інших центральних органів виконавчої влади.

До таких веб-ресурсів належать:

1) Електронний кабінет платника податків: <https://cabinet.tax.gov.ua/>

Державна податкова служба України одна з перших в Україні розпочала розвивати електронні послуги та сервіси. Через цей кабінет фізичні та юридичні особи можуть подавати податкову звітність, листуватися з податковими органами, отримувати актуальну інформацію про стан розрахунків з бюджетом тощо.

2) Публічна кадастрова карта: <https://map.land.gov.ua/>

Щоб оформити замовлення через Публічну кадастрову карту треба лише обрати потрібну земельну ділянку, пройти електронну ідентифікацію, заповнити запит та, якщо послуга платна, оплатити її вартість онлайн. Зокрема, доступними є такі е-послуги:

- витяг з Державного земельного кадастру про земельну ділянку. Це одна з найбільш запитуваних адміністративних послуг в е-формі. Заявник може отримати електронний примірник витягу та забрати виготовлений витяг в найближчому обраному ЦНАП;
- витяг про нормативну грошову оцінку землі;
- інформація про право власності та речові права.

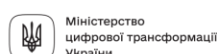
3) Портал електронних послуг Пенсійного фонду України: <https://portal.pfu.gov.ua/>

На цьому Порталі є можливість ознайомитися з електронною пенсійною справою, отримати дані з Реєстру застрахованих осіб, звернутися до органів Пенсійного фонду України тощо.

4) Портал електронних сервісів Мін'юсту (платформа Онлайн-будинки юстиції): <https://online.minjust.gov.ua/>

Замовникам пропонуються окремі е-послуги з реєстрації бізнесу та громадських організацій, отримання документів з державних реєстрів Міністерства юстиції України; повторна видача документів тощо.

Мін'юст також організував функціонування веб-порталу «Звернення у сфері державної реєстрації актів цивільного стану» (<https://dracs.minjust.gov.ua/>), через який громадяни можуть подати заяву для отримання відповідної послуги (крім державної реєстрації народження та смерті, де є можливість лише попереднього запису на прийом) із застосуванням КЕП фізичної особи або без його застосування з обов'язковим підписанням заяви після її подання у відділі ДРАЦС.

5) Електронний кабінет водія: <https://e-driver.hsc.gov.ua>

Через цей кабінет доступними є електронні сервіси Головного сервісного центру Міністерства внутрішніх справ України, зокрема щодо індивідуальних номерних знаків, уточнення даних в реєстрі посвідчень водіїв, уточнення даних в реєстрі свідоцтв про реєстрацію транспортного засобу, відновлення та обміну посвідчення водія. Також на цьому сервісі можливо отримати довідку про відсутність судимості.

6) Призначення житлової субсидії: <https://subsidii.mlsp.gov.ua/>

Через цей веб-ресурс заявники мають можливість подати документи на призначення житлової субсидії.

7) Інші веб – ресурси

Також існують й інші веб-ресурси органів виконавчої влади, на яких можна отримувати е-послуги. Наприклад, Транспортний портал електронних послуг тощо.

Веб-ресурси органів місцевого самоврядування

Е-послуги є доступними і на веб-ресурсах окремих органів місцевого самоврядування. Особливо це актуально щодо адміністративних послуг, що надаються у рамках власних повноважень цих органів, а також щодо послуг з реєстрації/зняття з реєстрації місця проживання, які належать до найбільш затребуваних серед мешканців, та інших місцевих е-послуг.

Заслужують на увагу е-рішення, реалізовані у містах Івано-Франківську, Кременчуці, Харкові, Львові, а також ряді інших міст.

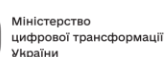
Як ЦНАП можуть сприяти розвитку електронних послуг?

Досвід багатьох країн свідчить, що надання адміністративних послуг в е-формі потребує багатоаспектного підходу, оскільки важливими є не лише наявність та зручність розроблених онлайн-інструментів, а й готовність мешканців їх використовувати. Зокрема, йдеться і про наявність у громадян необхідних навичок, засобів е-ідентифікації, доступу до Інтернету та засобів інформатизації, довіру до е-послуг та захист приватності.

Неврахування цих факторів може спричинити низький відсоток користування громадянами е-послугами.

При запровадженні е-послуг ЦНАП можуть суттєво сприяти їх використанню мешканцями, зокрема:

1) шляхом застосування у ЦНАП комп'ютеризованих місць для самообслуговування відвідувачів. Працівники ЦНАП можуть надавати допомогу та консультації щодо самостійного отримання е-послуг відвідувачами на цих місцях, які безоплатно ними матимуть можливість скористатися. Зокрема, у рамках Програми «U-LEAD з Європою» встановлено або планується встановити у 437 ЦНАП такі місця, в тому числі для доступу до е-послуг тих громадян, які не мають необхідної

комп'ютерної техніки вдома, або не змогли самостійно скористатися цими сервісами. З цієї кількості 192 місць для самообслуговування будуть облаштовані у ЦНАП сільських громад, що особливо актуально у контексті невисокого рівня забезпечення їх мешканців засобами інформатизації;

2) через проведення, зокрема у рамках проєкту «Дія. Цифрова освіта», у ЦНАП навчання цифровій грамотності та цифровим навичкам. У частині ЦНАП наявні громадські приймальні чи громадські простори (наприклад, у рамках Програми «U-LEAD з Європою» їх облаштовано чи планується облаштувати у 146 ЦНАП), часто поруч з ЦНАП розташовуються зали засідань ОМС, які також можна використовувати для цих навчань;

3) використовувати ЦНАП як місце, де мешканці також мають можливість отримувати засоби е-ідентифікації як іншу послугу.

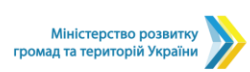
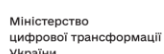
Також потенційно можливим є виконання адміністраторами ЦНАП функції «цифрового посередника (представника)» у разі законодавчого врегулювання питання щодо надання можливості адміністраторам ЦНАП вносити в інформаційні системи інформацію, надану відвідувачем під час його звернення у ЦНАП для отримання е-послуги у разі, якщо суб'єкт звернення з певних причин не в змозі самостійно отримати е-послугу. Такі випадки можуть бути у разі відсутності у відвідувача засобів е-ідентифікації, невмінні користуватися е-послугами, відсутності засобів інформатизації тощо.

Необхідно приділяти значну увагу питанню автоматизації ЦНАП, доступу його працівників до різних реєстрів та інформаційних систем, системно організувати роботу з підвищення кваліфікації персоналу ЦНАП, у т.ч. з питань застосування е-послуг.

Висновки

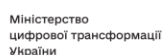
Повсюдне використання мешканцями електронних адміністративних послуг не може статися одномоментно. Це тривалий процес. І він передбачає як роботу з формування зручного, якомога простішого для заявників електронного інструментарію для надання е-послуг, так і формування у населення навичок і спроможності застосовувати е-послуги. При цьому, в органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування мають бути спрощені, впорядковані та автоматизовані процеси у бек-офісах.

Портал Дія перебуває на етапі становлення, однак його розвиток є досить динамічним. Для громадян і бізнесу уже є доступними основні е-послуги як на цьому порталі, так і на веб-ресурсах інших міністерств, центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Варто стежити за появою нових е-послуг, які можуть суттєво спростити процес взаємодії громадян і бізнесу з державними інституціями, у т.ч. з органами місцевого самоврядування.

Нормативні акти та інші документи:

1. Закон України «Про адміністративні послуги» від 06.09.2012 № 5203-VI (зі змінами).
2. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 № 280/97-ВР (зі змінами).
3. Закон України «Про електронні довірчі послуги» від 5 жовтня 2017 року № 2155-VIII (зі змінами).
4. Сімейний кодекс України, статті 122-126, 133, 135, 144-147.
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2019 р. № 856 "Питання Міністерства цифрової трансформації".
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 № 691 “Про реалізацію експериментального проекту щодо створення сприятливих умов для реалізації прав дитини”.
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 24 грудня.2019 №1101 “Деякі питання виплати державної соціальної допомоги”.
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 1137 "Питання Єдиного державного веб-порталу електронних послуг та Єдиного державного порталу адміністративних послуг".
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 15.04.2020 № 278 «Про реалізацію експериментального проекту щодо застосування відображення в електронному вигляді інформації, що міститься у паспорті громадянина України у формі картки, та відображення в електронному вигляді інформації, що міститься у паспорті громадянина України для виїзду за кордон».
10. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.05.2014 № 523 «Деякі питання надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через центри надання адміністративних послуг», зі змінами.
11. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.11.2016 № 918-р «Про схвалення Концепції розвитку системи електронних послуг в Україні».
12. Наказ Мін'юсту від 18.10.2000 №52/5 “Про затвердження Правил державної реєстрації актів цивільного стану в Україні”, глава 2 розділу II та глава 1 розділу III.
13. Порядок надання/блокування доступу (підключення робочих місць) до Єдиного державного веб-порталу електронних послуг посадових осіб суб'єктів розгляду звернень, затверджений наказом Мінцифри від 25 серпня 2020 року № 126, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 29 вересня 2020 року за № 951/35234.

Література:

1. Як створити належний ЦНАП в ОТГ? Досвід інституційного створення ЦНАП в рамках Програми "U-LEAD з Європою // Підготовлено в рамках Програми "U-LEAD з Європою". - К. - 2018. - 361 с. Електронне видання: <https://goo.gl/8snHNN>.
2. Центри надання адміністративних послуг: створення та організація діяльності: Практичний посібник / [Бригілевич І. І., Ванько С. І., Загайний В. А., Коліушко І. Б., Курінний О. В., Стоян В. О., Тимошук В. П., Шиманке Д.] / за заг. ред. Тимошука В. П. – К., СПД Москаленко О. М., 2010. – 440 с. (видання 2-ге, доповнене, 2011. – 432 с.).
3. Електронне урядування та електронна демократія: навчальний посібник: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. Підготовлено у рамках Програми "Електронне врядування задля підзвітності влади та участі громади". - К. - 2017.

Європейський Союз

співпраця з
німеччиною
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Швеція
Sverige

Polish aid

MINISTRY OF
FOREIGN AFFAIRS
OF DENMARK
Danida

ESTONIA
Development Cooperation

Міністерство
цифрової трансформації
України

Міністерство розвитку
громад та територій України